

(מלחמה: רפי קורן)

עמיתו, "הזמיר הקדוש" מפשיסאדא, ראה בהתכנסות לתיקון עצמי ותשובה כרבים היחידות להבאת גאולה לעולם. במסגרת העיבוד של הספר למחזה, בחרו גוברין וחבריה במיקווח כ"מיוצג" ל"מקום" הפיסי והקונסטראלי שסביבו ובתוכו מרחיף חש מעשה הגאולה הפרטי של המשתתפים, והוא מסווה בארבע כפופות על-ידי מרחיף גות עץ קטנות, סמליות. כמופע ארבעה פרקים עיקריים: בתמונה הראשונה שרה רות וידרמגן ואריאצה פרשית על שיר חסידי, מפגן קולי מרשים, לרגעים מרגש. בתמונה השנייה נושא מנדי קאהן, שחקן דוקטוראנט ומייסד אגודת יונגלידיש, מוגילוג שלמעשה מקפל בתוכו את עליית ספרו של גובר, קאהן משחק בתנופה את כל הדמויות, פונה אל הקהל ושירית, צועק ולוחש, ולבסוף איך שף את "מחכה לגנים" של ליאונרד כהן.

בחלק השלישי מציגה גוברין את המשתתפים כדור שמנוצח יכול היה להציג את כלליתומוות את המשפט המוסיקלי המיוחד לכל כלי, עד למשפט התזמורת, כולו, ולבסוף מותירה את הבמה לקבוצה שמבצעת את היצירה בשלמותה, או ליתר דיוק מציגה מדגמים מהעבודה המעברית. כאן המקום לתנות על סטרליותו של המונח "מעברת תיאטרון", שמגביל את מעשה היצירה לתחום הבחינה המרעית הקרה והמרוחקת: שורת ניסויים שאמורים, כסופו של רבר, להוכיח השערה או לערער על אכסיומה, "גוג ומגוג" אמנם רחוק מלהיות קר ואובייקטיבי: התופעות הצביות, כלומר המשתתפים, חושפים טפה איש מאוד מחוייית הגאולה (או הכמיהה) לח הפרשית שלהם.

כיו למשל היא אורנה מילוא, שחלקה בעיצוב הבמה, ברשומים הרגשים שעל קירות האולם ווראי בטקסט מעודד המחשבה שבעיון הוא משמעותי וחשוב, אך כמיצגיות היא מביכה. תפקידה מוגדר כ"עין וכזכור" היא מבצעת שורה של פעולות מרידה מעורפלות ברצינות תחושתית, והברחי להבנה מלאה של ההצגה שלא להבר על כך ש"גוג ומגוג" היא לפני הכל תוצאה חלקית של ניסוי מעברתי שרחוק מלהיות מושלם, נתון שמאלץ את הצופה לדגוש צפייה לא מוכר. ולמרות הכל זהו אי נגיד של איכויות.

ניסויים מיידיים, קלים לעיכול, לקראו למשל את שמונת עמודי העיון המיוחד, העשיר והמרתק שהוא מקבל כבניסה (והברחי להבנה מלאה של ההצגה) שלא להבר על כך ש"גוג ומגוג" היא לפני הכל תוצאה חלקית של ניסוי מעברתי שרחוק מלהיות מושלם, נתון שמאלץ את הצופה לדגוש צפייה לא מוכר. ולמרות הכל זהו אי נגיד של איכויות.

חומר הגלם לעבודה הוא ספרו של מרטין בובר, "גוג ומגוג", שעניינו מחלוקת בין שני ראשי חסידות פולין בימי מלחמת נפוליאון. האחר, החזון מלובלין, ראה במלחמה את מלחמת גוג ומגוג, זו שתחריב את העולם הקיים ותזווח את ביאת המשיח.

מרחיב: ליריעת הקונים: עד לרגע כתיבת שורות אלה עדיין לא נמצאה התזמורת שתבצע את המוסיקה הנפלאה של גרושוויץ, ולכן אולי ייסובו חובבי האופרה לעשות, וכחשם מתקשרים כדי להחמיץ ברטיסים, יציגו גוספ למספר כרטיס האסראי שלהם גם את הכלי המוסיקלי שהם מוכנים לנגן בו כמופע.

אתה רוח אלתור המבצעת מן הפיסקה הקדומה ניתן לאתר גם במדיניות של הנהלה הפסיכית, להיפגע מלחוח על אירוי עם גבושלו מספיק זמן מראש, כנראה כדי לא לחמוס את רוכשי הברטיסים ברשים. כך, למשל, הודיעה על כיסולה של טופע הסנביראס "מנגבים כשוויל", שהיה אמור להתקיים ביום ראשון בערב, נתלתה באותו היום אחרי-צהריים ברחוב הקופה.

מופע החוצות מתנהלים לעונת זאת בדייקנות מופתית. מבחי אירועי החוצות השנה עולה בהרכיב על מה שהוצע לקהל בשנה שעברה, ושם באמת, כמעט כמו נר שני של אבישל מוסיקוון, מתרחשת תגינה. כאולה שהוקם במיוחד לכבוד הפסטיבל ברובת בניין לשבת עורכיריהו אפשר היה להיות השבוע חזנם אין כסף מהצגה (מציגת) של תיאטרון הקרון, מתיאטרון כרונת, מזמרתה המופלאה של זמרת כלו ומוסיקאל לפמנתה. קונצרט מסובסי נפש של מוסיקה קאמריית מתנהלים אחרי החצות חזנם אין כסף באכסדרת התיאטרון. ברובת מסובסבים להמונים וקוס מים, ותזמורת לא רעות מנגנות שם.

נגני הכלוח, שהיו אמורים להופיע בבית-המוסיקה האומנותית למטרות החינוך עזת באכסדרת התיאטרון. על עצם הביטול ראוי מיכה לבינסון לכל שבח שהוא. בהי נתנוגות זו הוכיח יכולת להסתגל למצבי אחר. להכיר כטעונו ולמצוא לה תיקון.

ביקורת

גאולת מבחנה

בוכר תיאור ב"גוג ומגוג" את מחלוקת אדמו"רי החסידות בדבר הדרך לגאולה. ההצגה והמערכה "גוג ומגוג", על אף מגרעותיה ובזכות מחויבותה הרצינית הלא שכיחה, היא אי נגיד של איכות

איפה המעורר הרמתי קרפובצו סאפו

מובנת, כשהיא פועלת בחלל ההצגה כמר, כול כאילו היתה מאופרת אחרת. ברוך ברנר, רב ותלמיד הסטודיו של ניסן נתיב, היה הרמות המרתקת ביותר בעיקר מפני שבעיני היה המופיע האיריאלי לסוג התיאטרון שמציע "גוג ומגוג" ברנה, שגילם את "מידת היהודי", ששט התפלל. הוא התפלל בדקדק אמיתית, ולא השתמש בטליות להמחשת רימויים מאולצים,

לפחות בשלב זה, תפרי של הקולאז' האנושי רופפים, וחלקים ממנו אף תלושים לגמרי ונדמה כאילו הם שם מתוקף רצונם העז של המשתתפים להסתפח

גרושים, כפי שהוכח לעשות אבי אשרף והאלטראגו שלו, "מידת היהודי". האקסטזאה שחווה כשיאיו של הנהליהו הפי נימי ריגשה שמוש האמת העמוקה שקרנה ממנה. שחקן אחר, פטר פורגן, תיך התיאטרון הלאומי הוונגרי, שגילם את "המומר האנטיסמי", הפתיע בכיוון הפוך. הוא שחקן דמות קשה ומורכבת, ובניגוד ל"אחרים יצד מערכת קשרים אמביואלנטית עם הסביבה, בעיקר עם דלית לאור, היצי הרע והשכינה בגלות", והוכיחה, אגב, להתפתל ולמנגן פחות שרופות ועציקות, וטיפסה פרשנות מוגבלת ביותר לתפקידה כבר המשקל.

ב"גוג ומגוג" יש לא מעט אמנים שותפי קיום היחיד הוא צפייה במתרחש, פונקציה פסיכית כביכול, אך מרתקת ברביעיותה: רדוון ליכנה בתפקיד "המבנה והסיוע" צופה דווקא בגבו לחלל ההצגה ורושם כדיו מחייה על לוח שקוף מלים וצורות. פרידה קלפטולץ, התפאורנית, "המתבוננת", יושבה דוממת, אי של שקס בקפסוליה הכלי לית, ובניסיון צמת, כמאי ובוניאורא קשיש, "העי", יושב על כורסא ישנה א שמתחזקת ברברים שכתב בעיון הקבוצתי. "אני עדיין מבלבל גם עכשיו, נראה לי שרדש לי עוד כמה זמן כדי שאהיה מוכן בתפקיד".

צופה ממין אחר היא עמליה עפרת, מרצה בבית-הספר לתיאטרון חזותי ואמנית מסכה, "הולדה הגויה בחלון", שנשארה בכל משך ההצגה יושבה מאחורי מסגרת עץ, מגיבה למתרחש מבעד למסך דמיוני, מפעילה בזכות מקל (טוטוסו), שורפת בזכות נגיד, ורוברת בשפת הפאסיים ר"נמצאת על הקף שבוין חוז לפנים, מתבוננת ומגיבה, אך רק לאחר שאני מרגישה את האור הישר, משמשת כאור תזו", כפי שכתבה.

"גוג ומגוג", על יופיו ומחויבות הרצינית הלא שכיחה שהוא מציע בנוף התיאטרון המקומי, הוא על אף מגרעותיו שלב הגוכחי אי נגיד של איכות. העבר דה, מבטיחים ויצרי המופע, תימסך לקראת אירועי 3000 שנה ליודישלים, וכגודל ההוכחה כז שימחת היציפית.

רחל מרץ